

De onderhandelingen in het Vlaams Onderhandelingscomité voor de Basiseducatie, vermeld in het decreet van 23 januari 2009 houdende oprichting van onderhandelingscomités voor de basiseducatie en voor het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs vonden plaats op 3 juni 2025 en werden afgesloten met protocol nr. 150 houdende de conclusies van de onderhandelingen.

2. INHOUD

Amendement: Aanpassingen tarieven inschrijvingsgeld volwassenenonderwijs

Voortaan zullen de centra voor basiseducatie en de centra voor volwassenenonderwijs daarom nieuwe inschrijvingstarieven hanteren. Bij de aanpassing van de inschrijvingsgelden is rekening gehouden met de verschillende soorten opleidingen en cursisten van het volwassenenonderwijs. Voor NT2 en de basiseducatie worden nu geen wijzigingen doorgevoerd.

De effecten van het gewijzigde inschrijvingsgeld worden gemonitord en kunnen desgevallend bijgestuurd worden.

B. NT2

In het kader van een ambitieus en versterkt NT2-beleid is de Vlaamse overheid gestart met een structurele oefening om het aanbod Nederlands tweede taal (NT2) in Vlaanderen inkomensgerelateerd te maken. Deze hervorming gebeurt in nauwe samenwerking tussen de beleidsdomeinen 'Onderwijs en Vorming' en 'Integratie en inburgering'. Deze oefening wordt gemeenschappelijk uitgevoerd zodat er voor de cursus maatschappelijke oriëntatie binnen het inburgeringstraject een gelijkaardige aanpak gehanteerd wordt.

Deze maatregel past binnen een bredere beleidslijn, zoals verankerd in het Vlaams Regeerakkoord 2024–2029, waarin taalverwerving van het Nederlands expliciet wordt gekoppeld aan arbeidsmarktparticipatie en economische zelfredzaamheid. Het regeerakkoord voorziet onder meer in de verhoging van het vereiste taalniveau naar B1-mondeling voor inburgeraars. Deze keuzes onderstrepen een duidelijke beleidsvisie: taal is geen vrijblijvend recht, maar een fundamenteel instrument voor emancipatie en duurzame integratie.

De uitwerking van deze hervorming is volop aan de gang. Het is de bedoeling om op korte termijn tot concrete voorstellen te komen die zowel de toegankelijkheid van het NT2-aanbod waarborgen als de responsabilisering van cursisten versterken. Daarbij moet ook werk gemaakt worden van enkele technische randvoorwaarden, zoals de correcte opvolging van veranderende statuten van cursisten. Deze elementen zijn cruciaal om een inkomensgerelateerd systeem op een administratief haalbare en juridisch correcte manier in te voeren. Deze hervorming is geen losstaand initiatief, maar een essentieel onderdeel van een geïntegreerde aanpak die taalverwerving inzet als hefboom voor participatie, werk en toekomstkansen.

- Op basis van de onderhandelingen met de sociale partners werd beslist om het voorstel van verminderd inschrijvingsgeld van 0,30 euro per lestijd van een module voor cursisten van de basiseducatie die een opleiding volgen anders dan NT2 niet verder op te nemen. Voor cursisten van de basiseducatie wijzigt voorliggend amendement bijgevolg niets aan de inschrijvingsgelden.
- Omdat gedetineerden zelden over eigen financiële middelen beschikken en slechts beperkt toegang hebben tot betaald werk, kunnen zij met volledige vrijstelling van inschrijvingsgeld bepaalde opleidingen (tweedekansonderwijs, ICT en diverse vakopleidingen) blijven volgen. Op die manier blijft het aanbod in de gevangenissen en de opleidings- en reclasseringskansen van de gedetineerden gevrijwaard.
- Voor de opleidingen uit de studiegebieden met een structureel knelpuntkarakter wordt een verlaagd plafond van 200 euro per opleiding per semester voorzien in de plaats van het standaardplafond van 450 euro per opleiding per semester.
- De premie aan cursisten die een eerste diploma van het secundair onderwijs behaald hebben, blijft behouden. Het toepassingsgebied voor de terugbetaling van het betaalde inschrijvingsgeld wordt echter uitgebreid naar de ASO-opleidingen van het volwassenenonderwijs en de diplomagerichte beroepsopleidingen die in combinatie met een basisvorming van de examencommissie of het secundair onderwijs gevolgd worden.
- Om ook in de toekomst leerplichtige jongeren te stimuleren tot het volgen van een ondernemerschapopleiding, blijft ook de volledige vrijstelling van inschrijvingsgeld behouden voor cursisten die ingeschreven zijn voor de opleiding Ondernemerschap en tegelijk ingeschreven zijn als leerling in de derde graad van het secundair onderwijs, een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, een centrum voor deeltijdse vorming of een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen.

////////////////////////////////////

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het inschrijvingsgeld in het volwassenenonderwijs is sinds 2015 niet meer geïndexeerd. In de periode tussen 2015 en 2024 bedroeg de stijging van de gezondheidsindex 31,86%. Een vertaling van deze stijging naar het volwassenenonderwijs komt neer op een verhoging van het standaardtarief van 1,50 euro per lestijd naar 2 euro per lestijd. Aangezien met deze wijzigingen een besparing voor de Vlaamse overheid wordt beoogd, wordt bijkomend op een verhoging van 0,25 euro per lestijd gerekend. Dit komt neer op een standaardtarief van 2,25 euro per lestijd.

De meeropbrengst van het gewijzigde inschrijvingsgeld wordt als volgt geraamd:

Huidige situatie	Simulatie verhoogde inschrijvingsgelden	Effect
25,9 miljoen euro geïnde inschrijvingsgelden	59,3 miljoen euro geïnde inschrijvingsgelden	33.4 miljoen euro meeropbrengst

Deze simulatie is gebaseerd op de inschrijvingen van het schooljaar 2023-2024. De exacte meeropbrengt is afhankelijk van het aantal toekomstige inschrijvingen in het volwassenenonderwijs.

We gaan ervan uit dat er een daling zal zijn van het aantal cursisten door de verhoging van inschrijvingsgelden, zeker in de opleidingen met een tarief van 4 euro. Dit zal wellicht ook een impact hebben op de geïnde inschrijvingsgelden. Deze daling kunnen we echter niet vooraf voorspellen en is dus niet meegenomen in de simulatie.

Een verhoging van de inschrijvingsgelden zal zorgen voor een verhoging van het benodigde budget voor de premies volwassenenonderwijs. Deze premies worden immers berekend op basis van het betaalde inschrijvingsgeld per cursist.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het regeringsamendement wordt verder behandeld door het Vlaams Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het regeringsamendement op het ontwerp van Programmadecreet bij de begrotingsaanpassing 2025 betreffende de aanpassingen tarieven inschrijvingsgeld volwassenenonderwijs;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs te gelasten, in naam van de Vlaamse Regering, het regeringsamendement bij het Vlaams Parlement in te dienen.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMİR

Bijlage:
Regeringsamendement

////////////////////////////////////